

Указатели и псевдоними

Трифон Трифонов

Увод в програмирането,
спец. Компютърни науки, 1 поток,
спец. Софтуерно инженерство,
2016/17 г.

7–14 декември 2016 г.

Тип указател

- **Множество от стойности:** всички възможни `lvalue` от даден тип и специалната стойност `NULL`.
- Интегрален **нечислов** тип
- Параметризиран тип: ако `T` е тип данни, то `T*` е тип “указател към елемент от тип `T`”
- Физическо представяне: цяло число, указващо адреса на указваната `lvalue` в паметта
- Стойностите от тип “указател” са с размера на машинната дума
  - 32 бита (4 байта) за 32-битови процесорни архитектури
  - 64 бита (8 байта) за 64-битови процесорни архитектури

Операции с указатели

- рефериране (&<lvalue>)
- дерефериране (*<указател>)
  - унарна операция!
- сравнение (==, !=, <, >, <=, >=)
- указателна аритметика (+, -, +=, -=, ++, --)
- извеждане (<<)
- няма въвеждане! (>>)

Дефиниране на указателни променливи

`<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };`

Примери:

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`

Дефиниране на указателни променливи

`<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };`

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = NULL;`

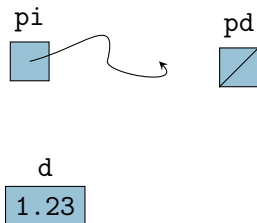

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = NULL;`
- `double d = 1.23;`

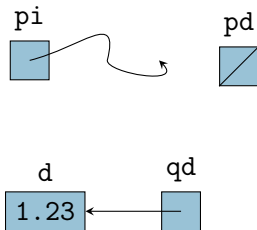

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = NULL;`
- `double d = 1.23;`
- `double *qd = &d;`

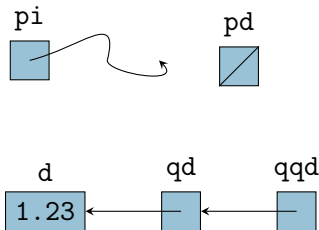

Дефиниране на указателни променливи

```
<тип> *<име> [ = <израз> ] { , *<име> [ = <израз> ] };
```

Примери:

- `int *pi;`
- `double *pd = NULL;`
- `double d = 1.23;`
- `double *qd = &d;`
- `double **qqd = &qd;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - `&x = p;`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - `&x = p;`
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
  - `*p = x;`

Рефериране и дерефериране

- `<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
  - `*p = x;`
  - `**qqd = 3.15;`

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
  - `*p = x;`
  - `**qqd = 3.15;`
- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
  - `*p = x;`
  - `**qqd = 3.15;`
- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно
  - $\&(*p) \iff p$

Рефериране и дерефериране

- `&<име>` — указател към променливата `<име>`
- `*<указател>` — мястото в паметта, сочено от `<указател>`
- **Примери:**
  - `int x = 5, *p = &x;`
  - `int *q = p, y = *p + 2;`
  - `*p++; p = &y;`
  - `*q = 1; *p = *q;`
- `&<lvalue>` връща като резултат `<rvalue>!`
  - `&3`
  - ~~`&x = p;`~~
- `*<rvalue>` връща като резултат `<lvalue>!`
  - `*p = x;`
  - `**qqd = 3.15;`
- операциите са дуални една на друга и се унищожават взаимно
  - `&(*p)  $\iff$  p`
  - `*(&x)  $\iff$  x`

Указатели и масиви

В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Указатели и масиви

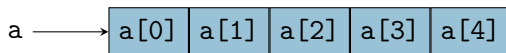
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`

Указатели и масиви

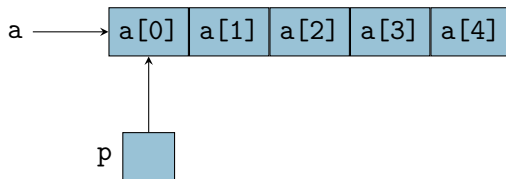
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`

Указатели и масиви

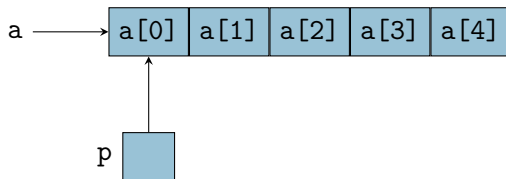
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`

Указатели и масиви

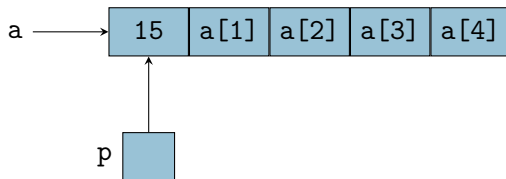
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`
- `cout << a[0];`

Указатели и масиви

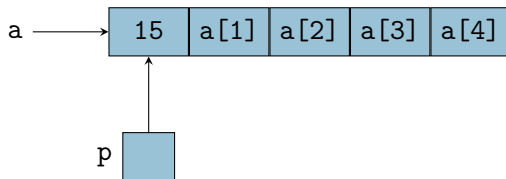
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`
- `cout << a[0];`
- `*a = 20; a = p;`

Указатели и масиви

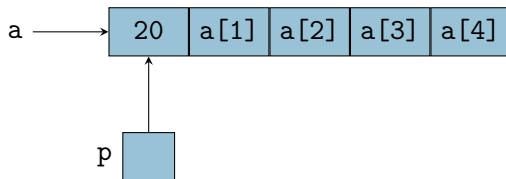
В C++ има много тясна връзка между указатели и масиви.

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Примери:

- `int a[5];`
- `int* p = a;`
- `*p = 15;`
- `cout << a[0];`
- `*a = 20; a = p;`

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:
  - `<указател> [+ | -] <цяло_число>`

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:
  - `<указател> [+ | -] <цяло_число>`
  - `<цяло_число> + <указател>`

Указателна аритметика

- Указателната аритметика позволява по дадена отправна точка в паметта (указател) да реферираме съседни на нея клетки.
- За целта трябва да укажем колко клетки напред или назад в паметта искаме да прескочим.
- Синтаксис:
  - $\langle \text{указател} \rangle [+ \mid -] \langle \text{цяло\_число} \rangle$
  - $\langle \text{цяло\_число} \rangle + \langle \text{указател} \rangle$
- прескачаме $\langle \text{цяло\_число} \rangle$ клетки напред (+) или назад (-) от адреса, сочен от $\langle \text{указател} \rangle$

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- Зависи от типа, който указваме!

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- Зависи от типа, който указваме!
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заеман в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;
- ...тогава $p + i$ прескача $i * \text{sizeof}(T)$ байта напред

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заеман в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;
- ...тогава $p + i$ прескача $i * \text{sizeof}(T)$ байта напред
- `(int)p` — цялото число, съответстващо на адреса сочен от p

Големина на тип

- Но... какво означава “прескачаме n клетки”?
- **Зависи от типа, който указваме!**
  - $p + 2$ означава “прескочи 2 байта напред”, ако `char* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 8 байта напред”, ако `int* p`;
  - $p + 2$ означава “прескочи 16 байта напред”, ако `double* p`;
- `sizeof(<тип>|<израз>)` — размера в байтове, заемаан в паметта от <израз> или от стойност от <тип>
- Така, ако имаме `T* p`;
- ...тогава $p + i$ прескача $i * \text{sizeof}(T)$ байта напред
- `(int)p` — цялото число, съответстващо на адреса сочен от `p`
- $p + i \iff (T*)((int)p + i * \text{sizeof}(T))$

Указателна аритметика за масиви

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Указателна аритметика за масиви

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Указателна аритметика за масиви

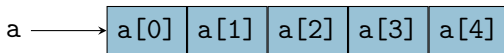
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`

Указателна аритметика за масиви

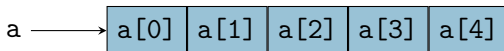
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`

Указателна аритметика за масиви

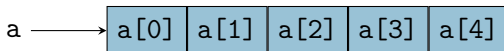
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`

Указателна аритметика за масиви

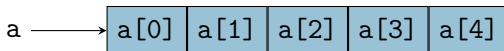
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`
- `*(a + 4)--;`

Указателна аритметика за масиви

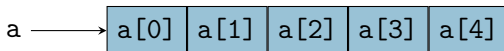
Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`
- `*(a + 4)--;`
- ~~`a++; a--; a = &x;`~~

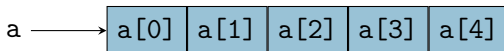
Указателна аритметика за масиви

Факт

Името на масив е **константен указател** към първия му елемент.

Освен това, $a[i] \iff *(a + i)$

Примери:

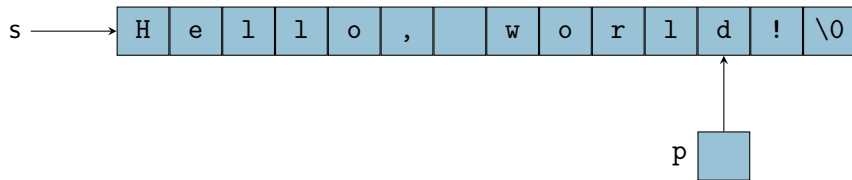

- `int a[5], x;`
- `cout << *a;`
- `*(a + 1) = 7;`
- `*(a + 4)--;`
- ~~`a++; a--; a = &x;`~~
- Странно, но вярно: $a[i] \iff *(a+i) \iff *(i+a) \iff i[a]$

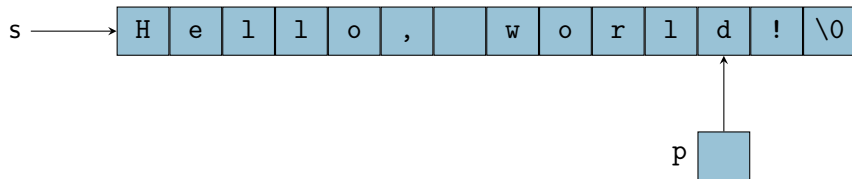
Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

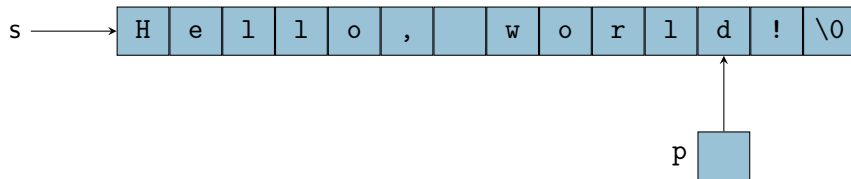

Примери:

```
char s[] = "Hello, world!";
```

Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

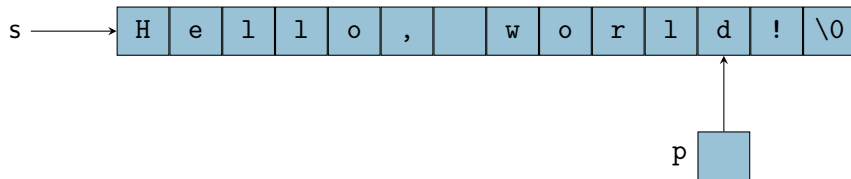
Примери:

```
char s[] = "Hello, world!";
```

```
void print(char* p) {  
    while (*p) cout << *p++;  
}
```

Указатели и низове

Низовете са масиви от символи

Примери:

```
char s[] = "Hello, world!";
```

```
void print(char* p) {
    while (*p) cout << *p++;
}
```

```
int strlen(char* p) {
    int n = 0;
    while (*p++) n++;
    return n;
}
```

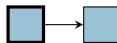
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

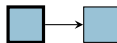
- `<тип>* const`

Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`
- `int x, *p = &x;`

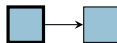
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

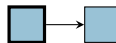
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

- Указател към константа (сочещ към константа)

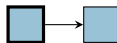
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

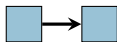
- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>*  $\iff$  <тип> const*`

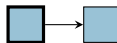
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

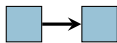
- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

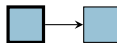
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

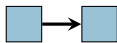

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

- `int const* q = &x; q++; p = q; *q = 5;`

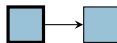
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

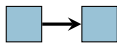

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

- `int const* q = &x; q++; p = q; *q = 5;`

- Ако `p` е указател към константа, то `*p` е `<rvalue>`

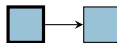
Указатели и константи

- Константен указател (който е константа)

- `<тип>* const`

- `int x, *p = &x;`

- `int* const q = p; q = p + 2; *q = 5;`

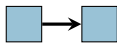

- Указател към константа (сочещ към константа)

- `const <тип>* ⇔ <тип> const*`

- `int x, *p = &x;`

- `int const* q = &x; q++; p = q; *q = 5;`

- Ако `p` е указател към константа, то `*p` е `<rvalue>`

- Ако `x` е константа, то `&x` е указател към константа

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

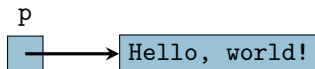

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`

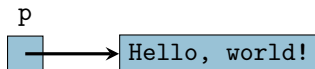
Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`

- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~

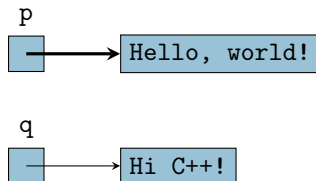

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`
- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~
- `char q[] = "Hi C++!";`

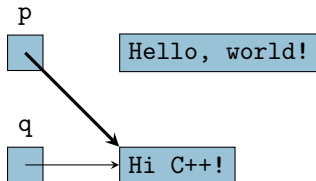

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`
- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~
- `char q[] = "Hi C++!";`
- `p = q;`

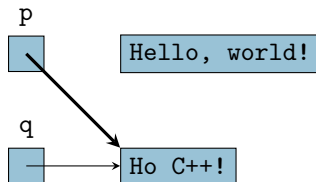

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`
- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~
- `char q[] = "Hi C++!";`
- `p = q;`
- `q[1] = 'o';` ~~`p[1] = 'o';`~~

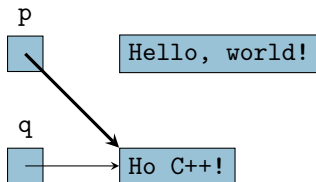

Указатели и низови константи

Факт

Името на низ е **константен указател** към първия му символ (`char* const`).
 Низовите константи са **указатели към константен символ** (`char const*`).

- `char const* p = "Hello, world!";`
- ~~`char* q = "Hi C++!";`~~
- `char q[] = "Hi C++!";`
- `p = q;`
- `q[1] = 'o';` ~~`p[1] = 'o';`~~
- `cout << p[4];`

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int*const[3];`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int*const[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int*const;`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`   • `a[i]  $\iff$  *(a+i)`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int*const[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int*const;`

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int*const[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int*const;`
- $a[i] \iff *(a+i)$
- $a[i][j] \iff (*(a+i)+j)$

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int*const[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int*const;`
- $a[i] \iff *(a+i)$
- $a[i][j] \iff (*(a+i)+j)$
- $a[i][j][k] \iff (*(a+i)+j)+k)$

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указатели и многомерни масиви

- `int a[2][2][3];`
- `a` е от тип `int*const[2][3];`
- `a[i]` е от тип `int*const[3];`
- `a[i][j]` е от тип `int*const;`
- $a[i] \iff *(a+i)$
- $a[i][j] \iff (*(a+i)+j)$
- $a[i][j][k] \iff (*(a+i)+j)+k)$
- $a[1][1][1] \iff (*(a+1)+1)+1)$

a											
a[0]						a[1]					
a[0][0]			a[0][1]			a[1][0]			a[1][1]		
a[0][0][0]	a[0][0][1]	a[0][0][2]	a[0][1][0]	a[0][1][1]	a[0][1][2]	a[1][0][0]	a[1][0][1]	a[1][0][2]	a[1][1][0]	a[1][1][1]	a[1][1][2]

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
  - `int* p; void* q = p;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
  - `int* p; void* q = p;`
  - ~~`int* r = q;`~~

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
  - `int* p; void* q = p;`
  - ~~`int* r = q;`~~
  - `int* s = (int*)q;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
  - `int* p; void* q = p;`
  - ~~`int* r = q;`~~
  - `int* s = (int*)q;`
- × **Няма** дереферирание (`void` е празният тип)

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
  - `int* p; void* q = p;`
  - ~~`int* r = q;`~~
  - `int* s = (int*)q;`
- × **Няма** дереферирание (`void` е празният тип)
  - `int x; void* p = &x;`

Указател към неизвестен тип

- **Проблем:** Не можем да насочваме един и същ указател към променливи от различен тип!
- **Решение:** `void*` — указател към неизвестен тип
- ✓ Преобразуваме автоматично от `T*` към `void*`
  - `int x, *p; void *q = p;`
  - `void *r = &x, *pr = &r, *s = &r;`
- × **Няма** автоматично преобразуване от `void*` към `T*`
  - `int* p; void* q = p;`
  - ~~`int* r = q;`~~
  - `int* s = (int*)q;`
- × **Няма** дереферирание (`void` е празният тип)
  - `int x; void* p = &x;`
  - ~~`*p = 2; void y = *p;`~~

Псевдоним

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип

Псевдоним

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- **Параметризиран тип:** ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “псевдоним на елемент от тип T ”

Псевдоним

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- Параметризиран тип: ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “псевдоним на елемент от тип T ”
- Физическо представяне:

Псевдоним

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- Параметризиран тип: ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “псевдоним на елемент от тип T ”
- Физическо представяне:
  - на теория: както реши компилаторът

Псевдоним

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- Параметризиран тип: ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “псевдоним на елемент от тип T ”
- Физическо представяне:
  - на теория: както реши компилаторът
  - на практика: екивалентно на **константен указател към T**

Псевдоним

- **Множество от стойности:** всички възможни lvalue от даден тип
- Параметризиран тип: ако T е тип данни, то $T\&$ е тип “псевдоним на елемент от тип T ”
- Физическо представяне:
  - на теория: както реши компилаторът
  - на практика: еквивалентно на **константен указател към T**
  - $T\& \iff T* \text{ const}$

Дефиниране на псевдоним

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{, \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$

Дефиниране на псевдоним

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{, \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**

Дефиниране на псевдоним

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{, \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели

Дефиниране на псевдоним

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{ , \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели
- псевдонимът **не може** да се пренасочва към друг обект

Дефиниране на псевдоним

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{, \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели
- псевдонимът **не може** да се пренасочва към друг обект
  - както и константните указатели

Дефиниране на псевдоним

- $\langle \text{тип} \rangle \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle$
 $\{ , \& \langle \text{идентификатор} \rangle = \langle \text{обект} \rangle \};$
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели
- псевдонимът **не може** да се пренасочва към друг обект
  - както и константните указатели

Пример:

Дефиниране на псевдоним

- `<тип>& <идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели
- псевдонимът **не може** да се пренасочва към друг обект
  - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`

x

3

Дефиниране на псевдоним

- `<тип>& <идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели
- псевдонимът **не може** да се пренасочва към друг обект
  - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`
- `int &a = x, b = a;`

x, a

3

b

3

Дефиниране на псевдоним

- `<тип> &<идентификатор> = <обект>`
`{, &<идентификатор> = <обект> };`
- инициализацията е **задължителна!**
  - както и на константните указатели
- псевдонимът **не може** да се пренасочва към друг обект
  - както и константните указатели

Пример:

- `int x = 3;`
- `int &a = x, b = a;`
- `int &c = b;`
- `a = c + 5;`

x, a

8

b, c

3

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран
  - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран
  - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Псевдонимите винаги са закачени за съществуващ обект

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран
  - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Псевдонимите винаги са закачени за съществуващ обект
  - Указателите могат да имат стойност `NULL`

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран
  - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Псевдонимите винаги са закачени за съществуващ обект
  - Указателите могат да имат стойност `NULL`
- Псевдонимът не се различава от оригинала

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран
  - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Псевдонимите винаги са закачени за съществуващ обект
  - Указателите могат да имат стойност NULL
- Псевдонимът не се различава от оригинала
  - Указателят изисква изрично дереферирание с *

Сравнение на псевдоними и указатели

- Самият псевдоним не е обект, който може да бъде манипулиран
  - Указателите могат да бъдат насочвани към различни адреси
- Псевдонимите винаги са закачени за съществуващ обект
  - Указателите могат да имат стойност NULL
- Псевдонимът не се различава от оригинала
  - Указателят изисква изрично дереферирание с *
- Псевдонимите на един и същ обект са взаимнозаменяеми

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

- `int a = 3;`

a
3

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

- `int a = 3;`
- `a++;`

a
4

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

- `int a = 3;` a, b
- `a++;` 4
- `int& b = a;`

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

- `int a = 3;`
  - `a++;`
  - `int& b = a;`
  - `b++;`
- a, b
- 5

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

- `int a = 3;`
  - `a++;`
  - `int& b = a;`
  - `b++;`
  - `int const& c = b;`
- a, b, c
- 5

Константни псевдоними

- `const <тип>&` $\iff$ `<тип> const&`
- Представяват константен “изглед” на дадено място в паметта
- Няма разлика между константи псевдоними и псевдоними на константи

Пример:

- `int a = 3;`

a, b, c

- `a++;`

5

- `int& b = a;`

- `b++;`

- `int const& c = b;`

- ~~`c++;`~~